

วันที่ ๒๐

เดือน

มิ.ย

พ.ศ.

๒๕

๙๖ ๑๘

‘มะลิ คันธีรัช’ ต้นแบบหมอดินอาสาจันทบุรี (1)

จันทบุรี เป็น 1 ใน 7 จังหวัดภาคตะวันออก ที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 2 ที่มีภารกิจในการปรับปรุงแก้ไข หรือ พัฒนาดินให้มีศักยภาพในการผลิตโดยวิธี การต่างๆ เพื่อให้เกิดผลการสามารถทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม

คุณมะลิ คันธีรัช หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ต.รำพัน อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี เป็นหนึ่งในเกษตรกรหลายรายที่ได้รับคำแนะนำจากกรมพัฒนาที่ดินจนประ升ความสำเร็จ เป็นต้นแบบให้เกษตรกรรายอื่นๆ ปฏิบัติตาม

เดิมคุณมะลิใช้พื้นที่ในการทำนาข้าวเพียงอย่างเดียวเพื่อบริโภคในครัวเรือน พื้นที่ดินเป็นพื้นที่ที่รุ่นต่อรุ่น ดินเป็นดินเบรี้ยวจัด ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ผลผลิตต่ำ ไม่มีคุณภาพ มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีจำนวนมาก ต่อมานำไปเลี้ยงระบบจากการปลูกพืชเชิงเดียว นาเป็นไร่นาสวนผสมเพื่อเสริมรายได้ โดยนำเทคโนโลยีในการจัดการดินมาช่วยในการแท็บปุ๋ยฯ เช่น สูตรปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงของกรมพัฒนาที่ดิน ผลิตน้ำหมักชีวภาพ พ. 2 และ พ. 7 โดยมีการลองผิดลองถูก ทดลองผลิตน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ มาใช้เบรี้ยบ

เทียบเพื่อให้เหมาะสมกับปุ๋ยหานในพื้นที่ อีกทั้งยังมีแนวคิดว่า “การทดลองไม่มีที่สิ้นสุด สูตรนี้อาจทำได้ดีแค่ 1-2 ปี ต่อมาเมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป จึงต้องปรับเปลี่ยนนำวิธีอื่นมาทดลองใช้ต่อไปเรื่อยๆ” ซึ่งในระยะแรก มีปัญหาประกอบด้วย 1.ปัญหาพื้นที่รุ่นต่ำ มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ผลผลิตเสียหายและพื้นที่บางส่วนไม่สามารถปลูกพืชได้ 2.ปัญหาดินเบรี้ยวทำให้ผลผลิตต่ำ และ 3.ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัจจัยอินทรีย์ลดลงในดินต่ำ

หลังจากนั้น คุณมะลิได้เข้ามาขอคำปรึกษากับสถานีพัฒนาที่ดิน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งมีแนวทางแก้ไข คือ 1.การปรับปรุงพื้นที่รุ่นต่ำ พื้นที่นาร้าง โดยการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 ยกเว้นจัดทำทางระบายน้ำทางลำเดียวในเรื่อง 2.การปลูกหญ้าแฟกร่อนเพื่ออนุรักษ์และน้ำ โดยปลูกหญ้าแฟกร่อนแหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ และพื้นที่ยกเว้นปลูกพืช 3.การปรับปรุงบำรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่นาข้าว ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตในนาข้าวเพิ่มสูงขึ้นและใช้ปุ๋ยพืชสดในแปลงยางพารา 4.การปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ยกเว้นปลูกหญ้า โดยเน้นการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำสัด水 และปุ๋ยอินทรีย์น้ำ 5.การปรับปรุงพื้นที่ดินเบรี้ยวในนาข้าวโดยใช้ปุ๋นน้ำรสด และในแปลงยางพาราปรับสภาพดินโดยใช้ปุ๋นไดโนเมท ทำให้ดินมีสภาพดีขึ้น ดันไม้เจริญเติบโตได้ดี 6.การลดละเลิกการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี โดยใช้สารสกัดชีวภาพสมุนไพรได้แมลง ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช